

Urban farming, een dak om van te eten

Keurmerk RAG Green Roof toetst daktuinsubstraat op kwaliteit

Zaaien, schoffelen en oogsten op het dak. Uw eigen salade vers plukken om daarna de pure smaak te proeven van een ultravers product. Voor de teelt van eigen gezonde groenten en eetbare bloemen dient het substraat, de bodem, veilig te zijn. Daktuinsubstraat met het keurmerk RAG Green Roof waarborgt de veiligheid, doordat de grondstoffen tot en met het eindproduct worden gecontroleerd. Op basis van strenge kwaliteitseisen.

Auteurs: Rob Scholman en Gerrit Wever

HONGKONG - Kimbo Chan kweekt groenten op zijn dak, hoog boven de drukke straten van Hongkong. Nu de 7,1 miljoen inwoners van Hongkong zich steeds meer zorgen maken over de veiligheid van fruit, groenten, vlees en andere levensmiddelen, bewerken ze in toenemende mate zelf lapjes grond op hun dakterrassen, balkons of onbewoonde plekken in de dichtbevolkte stad. Kimbo Chan: 'Het verandert je houding en je levensstijl.'

Uit De Volkskrant, 5 oktober 2012

Met de komst van *urban farming* op daken wordt van goed daktuinsubstraat in ieder geval verwacht dat het veilig is voor mens en plant en een goede groei garandeert. Daktuinsubstraten met het keurmerk RAG Green Roof voldoen hieraan, maar staan ook in voor onder andere de volgende zaken:

- De beplanting heeft een optimale basis voor een zo lang mogelijke levensduur, doordat de meegegeven voeding in het daktuinsubstraat in balans is. Hogere teeltopbrengsten.

- RAG daktuinsubstraat is vrij van onkruiden, waardoor de beplanting beter functioneert en er minder hoeft te worden gewied.
- Optimale lucht- en waterhuishouding (minder snel wortelafsterving en vochtbuffer (frequente watergeven) is aan te passen door een substraat te kiezen met een hogere vochtbuffer).

Daktuinsubstraat in de rol van 'productie-substraat'

Intensief gebruikte daktuinen voor *urban farming* stellen hoge eisen aan een evenwichtige opbouw van de organische stof. Dit is van groot belang bij de productiviteit van daktuinsubstraat, zodat de daktuin langdurig 'zijn vruchten afwerpt'.

De basis van een gezonde bodem is de juiste bodemverbetering met de goede bodemverbeteraars. Deze bodemverbetering moet resulteren in:

- Beschikbaarheid van voedingsstoffen afgestemd op de behoefte van het gewas.
- Vruchtbaarheid van de bodem op voldoende hoog niveau.

De vruchtbaarheid heeft betrekking op zowel chemische eigenschappen van de bodem, zoals pH en zoutgehalte, als op fysische eigenschappen zoals structuur, vochtvoorziening en ontwatering.

Bodemvruchtbaarheid

Een van de onderdelen van een gezonde bodem is het organischestofgehalte. De organische stof is nodig voor een goede samenhang tussen de bodemdeeltjes en voor het vochthoudend vermogen en het verhoogt de capaciteit voor de binding van voedingsstoffen.

Organische stof vormt de basis voor een goede doorworteling, luchthuishouding en bewerkbaarheid. Een goed organischestofpeil zorgt voor:

- Lagere teeltrisico's.
- Hogere opbrengsten.
- Betere groeiomstandigheden.
- Meer lucht en vocht in de wortelzone.
- Regelmatige aanvoer van voedingsstoffen in de grond.

Is er dan alleen behoefte aan effectieve organi-

sche stof? Nee, hoe verser het materiaal, des te sneller verteert het en dit stimuleert het bodemleven. Dit heeft een grote invloed op de voedings-toestand van de bodem. Door deze snelle afbraak remt het de ontwikkeling van ziekten en plagen. Een goed evenwicht tussen de verschillende soorten organische stof is van groot belang. Door het toevoegen van kleideeltjes kan er een extra buffering van water en voeding plaatsvinden.

'Intensief gebruikte daktuinen voor urban farming stellen hoge eisen aan een evenwichtige opbouw van de organische stof'

Soorten bodemverbeteraars

Risicobeperking door gebruik juiste bodemverbeteraars

Een bodemverbeteraar wordt gebruikt op het moment dat het substraat behoefte heeft aan aanpassing van de structuur. De organische stof dient aangepast te worden, bijvoorbeeld aan het einde van het teeltseizoen, ervan uitgaande dat bij de aanleg is gestart met een optimaal substraat.

Dierlijke mesten

Een van de belangrijkste onderdelen van bodemverbetering is het op peil brengen en houden van

het organischestofgehalte. Dit effect is bij een gift dierlijke mest beperkt. Dierlijke mest heeft over het algemeen wel een gunstig effect op het bodemleven.

Compost

Compost is een gunstige aanvulling op het segment van bodemverbeteraars. Er is echter wel een aantal aandachtspunten. Er worden soms grote hoeveelheden materiaal gebruikt waarvan men veelal onvoldoende kennis heeft over de samenstelling. Dit kan risicovol zijn. Compost met een te hoog gehalte aan schadelijke zouten, zoals chloriden, of een te hoog kalkgehalte, brengt risico's met zich mee.

Een te hoge gift aan compost, bestaande uit te vers materiaal, kan ook een risico met zich meebrengen, doordat er zuurstofgebrek in de bodem optreedt. Dit zijn zaken waar van tevoren over moet worden nagedacht. Indien er eenmaal een verkeerde bodemverbeteraar gebruikt is, is het vaak een langdurige bezigheid om de bodem te herstellen.

Bodemproducten (zoals tuinturf)

Veenproducten zijn oude bekenden onder de bodemverbeteraars. Veenproducten bevatten een hoog gehalte aan effectieve organische stof en hebben met name een effect op de lange termijn. Deze bodemverbeteraar is in staat om voeding te bufferen en weer vrij te geven aan het gewas.

Rob Scholman

Gerrit Wever

De auteurs Rob Scholman en Gerrit Wever zijn werkzaam als technisch adviseur bij Stichting RHP – www.rhp.nl